

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u Vijeću od pet sudija, u predmetu broj **AP 969/04**, rješavajući apelaciju **Z. V.**, na osnovu člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 59. stav 2. tačka 2. i člana 61. st. 1. i 2. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – Novi prečišćeni tekst («Službeni glasnik Bosne i Hercegovine», broj 2/04), u sastavu:

Mato Tadić, predsjednik

Ćazim Sadiković, prof. dr., potpredsjednik

Miodrag Simović, prof. dr., potpredsjednik

Valerija Galić, sudija

Jovo Rosić, sudija

na sjednici, održanoj 23. marta 2005. godine, donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Usvaja se apelacija **Z. V.**

Utvrđuje se povreda člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije.

Ova odluka dostavlja se Vladi Federacije Bosne i Hercegovine da bi se osigurala ustavna prava apelanta u skladu s ovom odlukom.

Vladi Federacije Bosne i Hercegovine se nalaže da, u roku od tri mjeseca od dostavljanja ove odluke, obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o preduzetim mjerama, u skladu sa članom 75. stav 5. Poslovnika Ustavnog suda Bosne i Hercegovine.

Odluku objaviti u “Službenom glasniku Bosne i Hercegovine”, “Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine” i “Službenom glasniku Republike Srpske”.

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Z. V. (u daljnjem tekstu: apelant) iz Bosanske Krupe kojeg zastupa M. T., advokat iz Bosanske Krupe, podnio je, 8. novembra 2004. godine, apelaciju Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv Rješenja Kantonalnog suda u Bihaću (u daljnjem tekstu: Kantonalni sud) broj Gž-731/04 od 13. septembra 2004. godine.

II. Postupak pred Ustavnim sudom

2. Na osnovu člana 21. st. 1. i 2. Poslovnika Ustavnog suda, od Kantonalnog suda i Kantonalnog pravobranilaštva u Bihaću, zatraženo je, 29. novembra 2004. godine i 11. februara 2005. godine, da dostave odgovor na apelaciju.

3. Kantonalni sud dostavio je odgovor na apelaciju 2. decembra 2004. godine. Kantonalno pravobranilaštvo iz Bihaća nije dostavilo odgovor na apelaciju.

4. Na osnovu člana 25. stav 2. Poslovnika Ustavnog suda, odgovor Kantonalnog suda je, 14. decembra 2004. godine, dostavljen apelantu.

III. Činjenično stanje

5. Činjenice predmeta, koje proizlaze iz apelantovih navoda i dokumenata predloženih Ustavnom sudu, mogu se sumirati na slijedeći način.

6. Općinski sud u Bosanskoj Krupi (u daljnjem tekstu: Općinski sud) je donio presudu broj Rs-34/02 od 5. aprila 2002. godine, koja je potvrđena presudom Kantonalnog suda broj RSŽ-652/02 od 14. novembra 2003. godine, kojom je utvrđena obaveza Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: tuženi) da plati apelantu određeni iznos sa zakonskom zateznom kamatom na ime neisplaćenih naknada toplog obroka i regresa.

7. Apelant je podnio prijedlog za izvršenje navedene presude 25. decembra 2003. godine. Općinski sud je Rješenjem broj 2238/03 od 20. februara 2004. godine dozvolio traženo izvršenje. Tuženi je protiv navedenog rješenja podnio prigovor kojim je traženo odlaganje izvršenja u skladu sa Zakonom o privremenom odlaganju od izvršenja potraživanja na osnovu izvršnih odluka na teret budžeta Federacije BiH («Službene novine Federacije BiH», broj 9/04). Općinski sud je Rješenjem broj I-2238/03 od 21. juna 2004. godine prigovor tuženog odbio kao neosnovan, te istovremeno odredio da se privremeno odlaže izvršenje rješenja o izvršenju do donošenja zakona kojim će se regulirati način izmirenja zaostalih neizmirenih obaveza korisnika budžeta. Protiv navedenog rješenja apelant je izjavio žalbu koju je Kantonalni sud Rješenjem broj GŽ-731/04 od 13. septembra 2004. godine odbio i potvrdio prvostepeno rješenje.

IV. Relevantni propisi

8. **Zakon o privremenom odlaganju od izvršenja potraživanja na osnovu izvršnih odluka na teret budžeta Federacije BiH** («Službene novine Federacije BiH», br. 9/04 i 30/04)

«Član 1.

Ovim zakonom se privremeno odlaže od izvršenja potraživanja na osnovu izvršnih odluka na teret budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, kantona i općina.

Član 2.

Pod izvršnim odlukama podrazumijevaju se izvršne isprave donesene u sudskom i upravnom postupku a koje se odnose na potraživanja nastala na osnovu:

[...]

4) zaostalih neizmirenih obaveza korisnika budžeta.

Član 3.

Ovaj zakon će se primjenjivati do donošenja zakona kojim će se regulirati način izmirenja obaveza iz izvršnih odluka iz člana 2. ovog zakona.»

9. **Zakon o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza Federacije BiH** («Službene novine Federacije BiH», broj 66/04)

«Član 1.

Ovim zakonom utvrđuju se unutrašnje obaveze Federacije Bosne i Hercegovine prema fizičkim i pravnim licima, nastale na osnovu: neisplaćenih invalidnina, neisplaćenih penzija, neisplaćenih naknada prema dobavljačima za robe, materijale i usluge, obaveze nastale na osnovu neisplaćenih plaća i dodataka, te ostale obaveze (u daljnjem tekstu: unutrašnji dug), odnosno način pojedinačne verifikacije utvrđenih potraživanja, kao i način njihovog izmirenja.

Član 2.

(2) Unutrašnji dug Federacije procjenjuje se u iznosu od 1858,9 miliona KM. Ova procjena isključuje iznos obaveza za staru deviznu štednju, s obzirom da će se isti utvrditi u postupku verifikiranja.

(3) *Obaveze unutrašnjeg duga iz stava 1. ovog člana izmiruju se isplatom u gotovini, putem izdavanja obveznica (u daljnjem tekstu: obveznice) i otpisivanjem, prema odredbama ovog zakona.*

Član 3.

(5) *Na izvršne akte koji su uređeni Zakonom o privremenom odlaganju od izvršenja potraživanja na osnovu izvršnih odluka na teret budžeta Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine», broj 9/04), primjenjuju se odredbe ovog zakona.»*

V. Apelacija

a) Navodi iz apelacije

10. Apelant smatra da je osporenim rješenjem povrijeđeno njegovo pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Evropska konvencija), pravo na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju, te prava iz čl. 17. i 18. Evropske konvencije.

11. Apelant povredu svojih prava vidi u tome što sud nije dozvolio izvršenje pravosnažne sudske presude. Apelant se, također, žali da je 30 radnika policijske uprave Bosanska Krupa, prije stupanja na snagu Zakona o privremenom odlaganju od izvršenja potraživanja na osnovu izvršnih odluka na teret budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, po istoj osnovi naplatilo svoja potraživanja s kamatom i troškovima postupka tako da je on na taj način doveden u neravnopravan položaj.

b) Odgovor na apelaciju

12. Kantonalni sud ističe da nema povrede apelantovih ustavnih prava, da je obustava od izvršenja apelantovog potraživanja privremenog karaktera i ustanovljena zakonom, te da sudovi ne mogu ignorirati činjenicu njegovog postojanja. Kantonalni sud predlaže da se apelacija odbije.

VI. Dopustivost

13. U skladu sa članom VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, Ustavni sud takođe ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom Ustavu, kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

14. U skladu sa članom 15. stav 3. Poslovnika Ustavnog suda, Ustavni sud može razmatrati apelaciju samo ako su protiv presude, odnosno odluke, koja se njome pobija iscrpljeni svi efektivni pravni lijekovi mogući po zakonu i ako se podnese u roku od 60 dana od dana kada je podnosilac apelacije primio odluku o posljednjem pravnom lijeku koji je koristio.

15. U kontekstu apelacione nadležnosti Ustavnog suda iz člana VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine, izraz «presuda» se mora široko tumačiti. Taj izraz ne treba samo uključivati sve vrste odluka i rješenja, već i nedostatak donošenja odluke kada se za takav nedostatak utvrdi da je neustavan (vidi Odluku Ustavnog suda broj U 23/00 od 2. februara 2001. godine, objavljenu u «Službenom glasniku Bosne i Hercegovine», broj 10/01). Ustavni sud ističe da, u skladu sa članom II/1. Ustava Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina i oba entiteta trebaju osigurati najviši nivo građanskih prava i osnovnih sloboda i da se, u skladu sa članom II/2. Ustava Bosne i Hercegovine, prava i slobode određene Evropskom konvencijom i njenim protokolima direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini.

16. Stoga, Ustavni sud apelaciju tumači tako da se apelant poziva na svoje pravo iz člana 6. stav 1. Evropske konvencije, koje sadrži pravo na pristup sudu.

17. Ustavni sud, polazeći od prakse Evropskog suda za ljudska prava na području iscrpljivanja pravnih lijekova, ističe da se prilikom primjene pravila iz člana 15. stav 3. Poslovnika Ustavnog suda to pravilo mora primjenjivati uz određen stepen fleksibilnosti, bez pretjeranog formalizma (vidi Evropski sud za ljudska prava, *Cardot protiv Francuske*, presuda od 19. marta 1991. godine, serija A broj 200, stav 34). Ustavni sud naglašava da pravilo iscrpljivanja pravnih lijekova koji su mogući po zakonu nije apsolutno, niti se može primjenjivati automatski, te prilikom ispitivanja je li bilo poštovano, bitno je uzeti u obzir određene okolnosti svakog pojedinog predmeta (vidi Evropski suda za ljudska prava, *Van Oosterwijek protiv Belgije*, presuda od 6. decembra 1980; serija A broj 40, stav 35). To, između ostalog, znači da se mora realno uzeti u obzir ne samo postojanje formalnih pravnih sredstava u pravnom sistemu, već i sveukupni pravni i politički kontekst kao i apelantove lične prilike.

18. Imajući u vidu navedene okolnosti, Ustavni sud smatra da u Bosni i Hercegovini, u konkretnom slučaju u Federaciji BiH, ne postoji efektivno pravno sredstvo koje bi omogućilo apelantima da se žale zbog neizvršenja pravosnažnih presuda. Ustavni sud smatra da nedostaci u organizaciji pravosudnog sistema entiteta, odnosno države, ne smiju uticati na poštivanje

individualnih prava i sloboda utvrđenih Ustavom Bosne i Hercegovine, kao i zahtjeva i garancija iz člana 6. Evropske konvencije.

19. Ustavni sud ističe da se na pojedinca ne može staviti pretjeran teret u otkrivanju koji je najefikasniji put kojim bi se došlo do ostvarenja njegovih prava. Također, jedan od osnovnih postulata Evropske konvencije je da pravna sredstva koja pojedincu stoje na raspolaganju trebaju biti lako dostupna i razumljiva, te da se propust u organizaciji pravnog i sudskog sistema države, koji ugrožava zaštitu individualnih prava, ne može pripisati pojedincu. Pored toga, dužnost je države da organizira svoj pravni sistem tako da omogući sudovima da se povinuju zahtjevima i uvjetima Evropske konvencije (vidi Evropski sud za ljudska prava, *Zanghi protiv Italije*, presuda od 19. februara 1991. godine, serija A broj 194 stav 21).

20. U konkretnom slučaju, Ustavni sud smatra da se radi o propuštanju izvršenja pravosnažne presude, te da apelant nema na raspolaganju efektivan pravni lijek kojim bi ishodio traženo izvršenje.

21. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud prihvata da je predmetna apelacija dopustiva.

VII. Meritum

22. Apelant smatra da je osporenim rješenjima povrijeđeno njegovo pravo na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije, pravo na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju, te prava iz čl. 17. i 18. Evropske konvencije.

Pravo na pravično suđenje

Član II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

«Sva lica na teritoriji Bosne i Hercegovine uživaju ljudska prava i slobode iz stava 2. ovog člana, što uključuje:

(...)

e) Pravo na pravično saslušanje u građanskim i krivičnim stvarima i druga prava u vezi sa krivičnim postupkom.»

Član 6. stav 1. Evropske konvencije, u relevantnom dijelu glasi:

"1. Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristranim, zakonom ustanovljenim sudom. [...]"

23. Apelant povredu prava na pravično suđenje vidi u tome što se ne izvršava sudska odluka, kojom je utvrđena obaveza tuženika da apelantu isplati utvrđene iznose na ime neisplaćenih naknada toplog obroka i regresa. U pogledu citiranih navoda apelanta, Ustavni sud se poziva na praksu Evropskog suda za ljudska prava (vidi Evropski sud za ljudska prava, *Hornsby protiv Grčke*, presuda od 19. marta 1997. godine stav 40), prema kojoj član 6. stav 1. osigurava svakome pravo da iznese zahtjev koji se odnosi na njegova građanska prava i obaveze pred sud ili tribunal; to obuhvata „pravo na sud“, u čijem okviru je pravo na pristup sudu, tj. pravo da pokrene postupak pred sudovima u civilnim stvarima (vidi Evropski sud za ljudska prava, *Philis protiv Grčke*, presuda od 27. augusta 1991. godine, serija A-209, str. 20, stav 59). Međutim, to pravo bi bilo iluzorno da domaći pravni sistem država ugovornica dozvoljava da konačne, izvršne sudske odluke ostanu neizvršene na štetu jedne od strana. Bilo bi neprihvatljivo da član 6. Evropske konvencije treba detaljno da propisuje proceduralne garancije date strankama – postupak koji je pravičan, javan i ekspeditivan – bez zaštite provođenja sudske odluke; tumačiti član 6. Evropske konvencije kao da se tiče isključivo vođenja postupka vodilo bi, sigurno, u situacije inkompatibilne principima vladavine prava koje su države ugovornice preuzele kada su ratificirale Evropsku konvenciju (vidi Evropski sud za ljudska prava, *Golder protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 7. maja 1974. godine, serija A-18, str. 16-18, st. 34-36). Stoga, izvršenje presude koju donese bilo koji sud mora biti posmatrano kao integralni dio „suđenja“ u smislu člana 6. Evropske konvencije. Osim toga, Evropski sud za ljudska prava je već prihvatio taj princip u predmetima koji se tiču dužine postupka (vidi Evropski sud za ljudska prava, *Di Pede protiv Italije i Zappia protiv Italije*, presuda od 26. septembra 1996. godine u predmetu Izvještaji o presudama i odlukama 1996-IV, str. 1383-1384, st. 20-24 i str. 1410 i 1411, st. 16-20).

24. Ustavni sud smatra da se navedeni stav Evropskog suda za ljudska prava može primijeniti i u konkretnom slučaju, s obzirom da se on, također, odnosi na neizvršavanje pravosnažnih sudskih odluka. Ustavni sud dodaje i da je Evropski sud za ljudska prava u predmetu *Hornsby* također naglasio da „*efektivna zaštita učesnika u takvom postupku i povrat legaliteta pretpostavlja obavezu upravnih organa da ispoštuju presudu suda*“ (vidi stav 41. navedene odluke). Na kraju, Ustavni sud podsjeća da je u navedenom predmetu Evropski sud za ljudska prava odlučio da je član 6. stav 1. Evropske konvencije bio prekršen upravo zato što vlasti nisu poštovale izvršenje sudske presude.

25. Osim navedene prakse Evropskog suda za ljudska prava, Ustavni sud je usvojio Odluku broj AP 288/03 od 17. decembra 2004. godine, a postoji i veliki broj odluka koje su donijele institucije osnovane u skladu s Aneksom 7 Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, koje se tiču nepoštivanja odluka sudova u Bosni i Hercegovini. Na primjer, Dom za ljudska prava za Bosnu i Hercegovinu u predmetu *Blentić protiv Republike Srpske* (vidi predmet broj CH/96/17 odluka o prihvatljivosti i meritumu uručena 3. decembra 1997. godine) našao je povredu prava na pravično suđenje zato „što je policija bila pasivna usprkos svojoj obavezi da pomogne u izvršenju sudske odluke“. Ombudsmen za ljudska prava za Bosnu i Hercegovinu u predmetu *B. D. protiv Federacije Bosne i Hercegovine* (vidi predmet broj (B) 746/97, Izvještaji od 24. marta 1999. godine) našao je povredu člana 6. Evropske konvencije u činjenici da „vlasti nisu, više od dvije godine, izvršile presudu i nalog za izvršenje koje je izdao Osnovni sud u Tuzli u korist podnosioca prijave“. Također, Ombudsmen za ljudska prava za Bosnu i Hercegovinu je u predmetu *A. O. protiv Republike Srpske* (vidi predmet broj (B) 60/96, Izvještaji od 13. aprila 1999. godine) našao je povredu člana 6. stav 1. Evropske konvencije u „propustu Osnovnog suda iz Banje Luke da izvrši konačnu i obavezujuću odluku, koju je donijela Komisija osnovana prema Aneksu 7 u korist podnosioca žalbe“.

26. Iz navedenog je vidljivo da postoji izgrađena praksa u pogledu toga da neizvršavanje pravosnažnih sudskih odluka predstavlja povredu prava na pravično suđenje. U konkretnom slučaju nije sporno da apelant posjeduje pravosnažnu presudu. Također, nije sporno ni da se predmetna presuda ne izvršava u skladu sa Zakonom o privremenom odlaganju od izvršenja potraživanja na osnovu izvršnih odluka na teret budžeta Federacije BiH («Službene novine Federacije BiH», br. 9/04 i 30/04). Ustavni sud napominje da je donesen Zakon o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza Federacije BiH («Službene novine Federacije BiH», broj 66/04), koji je stupio na snagu 28. novembra 2004. godine, a koji nije odredio na koji način se odredbe tog zakona primjenjuju na izvršne akte koji su uređeni Zakonom o privremenom odlaganju od izvršenja potraživanja na osnovu izvršnih odluka na teret budžeta Federacije BiH.

27. Ustavni sud naglašava da država, u principu, ne može donositi zakone kojima će stopirati izvršenje pravosnažnih sudskih odluka, jer bi to bilo u suprotnosti s načelom vladavine prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine, a zatim i sa pravom na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. stav 1. Evropske konvencije.

28. Naravno, ne može se osporiti pravo državi da donosi zakone kojima se oduzimaju ili ograničavaju određena ljudska prava, ali samo u slučajevima kada je takvo ograničenje predviđeno

Evropskom konvencijom čije odredbe propisuju ograničenje određenih prava, kao što je na primjer pravo na imovinu i sl. Međutim, Evropska konvencija ne daje pravo državama članicama da donesu zakone kojima će se spriječiti izvršenje pravosnažnih sudskih odluka donesenih u skladu sa članom 6. navedene konvencije.

29. U konkretnom slučaju, Zakonom o privremenom odlaganju od izvršenja potraživanja na osnovu izvršnih odluka na teret budžeta Federacije BiH spriječeno je izvršenje pravosnažnih sudskih odluka koje se odnose na potraživanja nastala po osnovi zaostalih neizmirenih obaveza korisnika budžeta, do donošenja zakona kojim će se regulirati način izmirenja navedenih potraživanja. Međutim, iako je Zakon o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza Federacije BiH donesen, situacija nije promijenjena jer navedeni zakon ne određuje na koji će se način primjenjivati na izvršne akte koji su uređeni Zakonom o privremenom odlaganju od izvršenja potraživanja na osnovi izvršnih odluka na teret budžeta Federacije BiH. U pogledu donošenja navedenih zakona, Ustavni sud smatra da za takvo odstupanje od obaveza preuzetih ratifikacijom Evropske konvencije ne postoje razlozi navedeni u članu 15. Evropske konvencije.

30. Ukoliko bi se navedeni zakoni posmatrali kao uplitanje države u određena imovinska prava građana (s obzirom da su usmjereni na odlaganje izvršenja izvršnih isprava) morao bi biti uspostavljen pravedan odnos između zahtjeva općeg interesa zajednice i potrebe da se zaštite osnovna prava pojedinca, dakle morao bi postojati razuman odnos proporcionalnosti između korištenih sredstava i cilja koji se želi ostvariti. Osim toga, takvi zakoni morali bi biti doneseni u javnom interesu, morali bi slijediti legitimne ciljeve i morali bi ispunjavati već spomenuti princip proporcionalnosti. Potrebna ravnoteža, tj. proporcionalnost između javnog interesa zajednice i osnovnih prava pojedinaca neće biti utvrđena ako „dotične osobe moraju da snose prevelik teret“ (vidi Evropski sud za ljudska prava, *Sporrong i Lonnorth protiv Švedske*, presuda od 23. septembra 1982. godine, serija A-52, str. 26-28, st. 70-73).

31. Kada se navedeni stavovi dovedu u vezu sa citiranim zakonima dolazi se do zaključka da je takvim zakonima, pored toga što je upitno njihovo donošenje u smislu principa iz Evropske konvencije, narušen i princip proporcionalnosti u odnosu na osnovna prava pojedinaca. Naime, i pored evidentnog javnog interesa države da donese navedene zakone, Ustavni sud smatra da je donošenjem takvih zakona stavljen „pretjeran teret na pojedince“, te da zbog toga nije ispunjen uvjet proporcionalnosti između javnog interesa zajednice i osnovnih prava pojedinaca. Osnovni razlog u kojem Ustavni sud vidi pretjeran teret prema pojedincima jeste činjenica da još uvijek nije određen način na osnovu kojeg će se izmiriti obaveze iz izvršnih odluka. Stoga se apelant još uvijek

nalazi u neizvjesnoj situaciji jer ne može realizirati svoja potraživanja na osnovi pravosnažne presude, niti je izvjesno kada će i na koji način moći ostvariti svoja prava iz te presude. Ustavni sud smatra da je, u cilju podržavanja Ustava Bosne i Hercegovine, Vlada Federacije BiH obavezna apelantu omogućiti izvršenje pravosnažne sudske odluke.

32. Ustavni sud zaključuje da je u konkretnom slučaju došlo do povrede prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije.

Ostali navodi

33. U skladu sa zaključcima u vezi sa članom II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije, Ustavni sud smatra da nije potrebno posebno razmatrati ostale apelantove navode.

VIII. Zaključak

34. Ustavni sud zaključuje da postoji povreda prava na pristup sudu kao elementa prava na pravično suđenje, ako je zakonom ili kojim drugim aktom vlasti onemogućeno izvršenje pravosnažne sudske presude, kada takav zakon ili drugi akt stavlja «pretjeran teret na pojedince», čime ne zadovoljava uvjet proporcionalnosti između javnog interesa zajednice i osnovnih prava pojedinaca.

35. Na osnovu člana 61. st. 1. i 2. Poslovnika Ustavnog suda, Ustavni sud je jednoglasno odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

36. Prema članu VI/4. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mato Tadić